

VZGOJNI NAČRT

Cela vas je potrebna, da vzgojiš dobrega človeka.

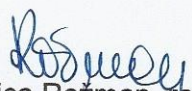
(afriški pregovor)

Vzgojni načrt OŠ Štore je bil sprejet na 2. korespondenčnem sestanku Sveta zavoda dne 7. 1. 2021

Spremembe potrjene na 11. sestanku Sveta zavoda dne 27. 2. 2023.

Številka: 007-1/2023/4

Mojca Rožman, ravnateljica

KAZALO

1 UVOD.....	3
2 IZHODIŠČA	3
2.1 Prednosti in pomanjkljivosti širšega okolja	3
3 VZGOJNI NAČRT	4
3.1 Vizija.....	4
3.2 Vzgojna načela	4
3.3 Cilji in vrednote vzgojnega dela	4
3.3.1 Vzgoja za vrednote na Osnovni šoli Štore	5
3.4 VZGOJNE DEJAVNOSTI.....	8
3.4.1 Načela vzgojnih dejavnosti in vzgojnega delovanja	8
3.4.2 Vzgojne dejavnosti	8
3.5 VZGOJNI POSTOPKI, UKREPI IN OPOMINI	10
3.6 POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE.....	11
3.7 IZVAJANJE VZGOJNEGA NAČRTA	11

1 UVOD

Namen vzgojnega načrta je:

- omogočiti delovanje šole v luči kvalitetnih odnosov,
- vzpostaviti pozitivno šolsko klimo,
- zagotoviti enotno vzgojno delovanje ter celovitost in sistematičnost vzgojnega dela,
- upoštevati avtonomijo šole,
- povečati pripadnost, odgovornost in sodelovanje učencev, zaposlenih, staršev ter lokalnega okolja,
- oblikovati možnosti za strokovno premišljeno, organizirano in ciljno naravnano delovanje šole in vsakega zaposlenega v njej.

2 IZHODIŠČA

- zakonski predpisi,
- poročilo Mednarodne komisije o izobraževanju za 21. stoletje,
- Konvencija o otrokovih pravicah.

Izhaja iz vizije ter poslanstva šole in je del Letnega delovnega načrta šole. Oblikovan je na podlagi Zakona o osnovni šoli, učnih načrtov za posamezne predmete in priporočil MIZŠ o načinih oblikovanja in uresničevanja vzgojnega načrta šole ter na podlagi sodelovanja in soglasja med strokovnimi delavci šole, učenci, starši in predstavniki lokalne skupnosti.

2.1 Prednosti in pomanjkljivosti širšega okolja

OŠ Štore je primestna šola, ki je od Celja oddaljena 5 km. Stavba stoji v mirnem, urejenem naselju Lipa v Štorah. V neposredni bližini šole je vrtec, poleg vrtca stoji novo zunanje športno igrišče, ki ga koristita šola in vrtec za šolske in prostočasne dejavnosti. Ob lepem vremenu v jesenskem in spomladanskem času lahko tudi gozd poleg igrišča izkoristimo za pouk naravoslovnih vsebin in igro učencev na prostem pri podaljšanem bivanju. Šolski vrt je postal učilnica v naravi in z otroškimi igrali hkrati otroško igrišče, primerno za kvalitetno in aktivno preživljanje prostega časa po pouku, to je v času podaljšanega bivanja.

Dobro sodelujemo z Občino Štore, Zdravstveno postajo Štore, Vrtcem Lipa, z Domom Lipa, društvi, organizacijami, podjetji in občani (organiziramo kulturne in ostale prireditve ter dneve dejavnosti, v telovadnici naše šole vadijo različna društva).

Šola je v šolskem letu 2020/21 dobila ograjene zunanje športne površine (stadion ter igrišča za nogomet, košarko in odbojko), namenjene kvalitetni izvedbi ur športa, izbirnih predmetov s področja športa ter športnim igram v času podaljšanega bivanja.

Zaradi lege in želje, da ponudimo učencem čim bolj pestre dejavnosti, smo primorani za različne aktivnosti najemati avtobuse oz. se posluževati javnega prometa, kar zviša ceno izvedbe le-teh.

3 VZGOJNI NAČRT

Vzgojni načrt OŠ Štore obsega:

- vizijo,
- vzgojna načela,
- cilje in vrednote vzgojnega dela ter vzgojo za vrednote,
- vzajemno sodelovalni odnos s starši,
- vzgojne dejavnosti,
- vzgojne postopke, ukrepe in opomine,
- pohvale, priznanja in nagrade,
- izvajanje vzgojnega načrta (pravila šolskega reda in hišni red).

3.1 Vizija

Vzgojno delovanje Osnovne šole Štore temelji na viziji: *»Ustvarjamo medsebojne odnose, s katerimi vsakemu posamezniku omogočamo, da živi in izraža svojo enkratno osebnost, kar vodi k dobremu počutju in zadovoljstvu. S svojo strokovnostjo in odgovornostjo do prihodnjih generacij ob dobrih pogojih dela spodbujamo izražanje ustvarjalnosti in kritičnosti za trajnostno prihodnost, s čimer dosegamo uspešnost vseh udeležencev ter skrbimo za ugled vrtca in šole«.*

3.2 Vzgojna načela

Pri vzgojnem delu bomo upoštevali naslednja načela:

- **načelo oblikovanja okolja** za optimalno življenje in delo v šoli,
- **načelo ravnanja**: vključevanje in strpnost, sodelovanje, skupno reševanje konfliktov, dogovarjanje, zavzetost za vsakega posameznika, spodbujanje posameznikov k odličnosti v ravnanju in odnosih,
- **načelo zaupanja** z zagotavljanjem varnosti.

3.3 Cilji in vrednote vzgojnega dela

Osnovna šola omogoča učencem spoznavanje, razumevanje in razvoj:

- ustvarjalnega in kritičnega mišljenja, presojanja in oblikovanja odločitev,
- reševanja problemov,
- prevzemanja odgovornosti in sprejemanja posledic svojih dejanj, kadar so ta v nasprotju s potrebami in pravicami drugih,
- medsebojne strpnosti, pozitivne samopodobe, spoštovanja sebe, drugih in drugačnih,
- sodelovanja, oblikovanja skupnih vrednosti in pravil ter miru in sožitja v različnosti,
- vrednotenja svoje uspešnosti pri doseganju ciljev ter reševanju lastnih problemov ter problemov skupnosti,
- skrbnega in spoštljivega ravnanja z živo in neživo naravo, materialnimi in energetskimi viri, naravno in kulturno dediščino ter bogastvom Zemlje.

3.3.1 Vzgoja za vrednote na Osnovni šoli Štore

Šola bo skrbela za razvijanje:

- **univerzalnih vrednot:** odgovornost, skrb za psihično in fizično zdravje, enakopravnost med spoloma, različnimi narodnostmi, verami in prepričanji, solidarnost, spoštovanje človekovih pravic in humanost,
- **mednacionalnih vrednot:** spoštovanje drugih držav in narodov Evropske unije, spoznavanje njihove kulture in jezikov, povezovanje in ustvarjalno sodelovanje z njihovimi predstavniki,
- **nacionalnih vrednot:** negovanje maternega jezika, spoštovanje nacionalnih simbolov, poznavanje slovenske kulture in zgodovine ter spoštovanje naravne in kulturne dediščine,
- **lokalnih vrednot:** ohranjanje naravne in kulturne dediščine naše šole, občine Štore in njene okolice, skrb za čisto okolje,
- **šolskih vrednot:** znanje, delavnost, samostojnost, sodelovanje, ustvarjalnost, napredovanje na različnih področjih, skrb za urejeno šolo.

Učitelji, starši in učenci smo konkretizirali vrednote, ki jim bomo na šoli v določenem obdobju posvečali posebno pozornost.

Učenci morajo vrednote doživljati v konkretnih situacijah, jih aktualizirati, pri čemer sta zelo pomembna pozitivna socialna klima in zaupanje med učenci in učitelji.

Vzgoja za vrednote poteka v šoli v vsakodnevni praksi, z različnimi proaktivnimi dejavnostmi, v okviru projektov, ur oddelčnih skupnosti, dnevov dejavnosti ...

ODGOVORNOST

Odgovornost kot vrednota predstavlja razvoj učenca kot odgovorne, ustvarjalne in kritične osebe, ki dobro presoja in oblikuje odločitve, rešuje lastne probleme in probleme v skupnosti ter pozna in razume pomen vrednote.

Vrednoto lahko privzgojimo in utrdimo le, če bomo v tem smislu tudi sami ravnali.

Učitelji:

- odgovorno izpolnjujemo svoje obveznosti,
- se izobražujemo, da bomo svoje obveznosti čim bolje opravljali,
- smo učencu vzgled.

Učenci:

- izpolnjujemo šolske in domače obveznosti,
- redno in pravočasno prihajamo k pouku,
- smo odgovorni do samega sebe in do drugih, do lastnega zdravja, do svojega imetja in tuje lastnine.

Starši:

- redno spremljamo otrokovo šolsko in domače delo (pouk, interesne dejavnosti, prireditve, poznavanje in upoštevanje hišnega reda ter pravilnikov ...),
- redno pošiljamo otroke v šolo,
- s šolo sproti sodelujemo (pišemo opravičila, udeležujemo se roditeljskih sestankov, govorilnih ur, predavanj za starše ...),
- se, v kolikor pride do težav, najprej obrnemo na razrednika,
- otroka poslušamo, ko ta govori,
- smo otroku vzgled.

MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE

To je osnovna vrednota vzgojno-izobraževalnega procesa in osnovni pogoj za njegovo uspešno opravljanje.

Učitelji spodbujamo in z lastnim zgledom vplivamo na:

- samospoštovanje,
- spoštovanje do sodelavcev, učencev in staršev, ne glede na njihovo socialno, kulturno, versko, narodnostno ali drugo pripadnost,
- integracijo otrok iz drugih okolij, odprte medsebojne odnose, sodelovanje in medsebojno priznavanje,
- priznavanje in omogočanje enakih pravic vsem in vsakomur,
- primeren način komunikacije do sodelavcev, učencev in staršev.

Učenci z upoštevanjem pravil dosežemo:

- da spoštujemo sami sebe in oblikujemo pozitivno samopodobo,
- da smo spoštljivi do učiteljev in drugih delavcev v šoli, do staršev, vrstnikov in vseh ostalih.

Starši smo otrokom neposredni zgled pri:

- samospoštovanju,
- spoštovanju partnerja, staršev in drugih ljudi, s katerimi prihajamo v stik,
- spoštovanju vseh zaposlenih na šoli.

POŠTENOST

Učitelji:

- vse učence obravnavamo enako,
- upoštevamo enak kriterij ocenjevanja za vse učence,
- učimo z zgledom.

Učenci:

- smo pošteni do sebe in drugih,
- pošteno priznamo svoja dejanja,
- s poštenostjo pridemo do pozitivne samopodobe in se na ta način uveljavimo kot pozitivne osebnosti.

Starši:

- sprti sodelujemo s šolo (brez izgovarjanja, lažnih opravičil ...),
- s svojim zgledom vzgajamo otroka k poštenosti,
- pošteno vrednotimo delo učiteljev in šole.

SODELOVANJE

Učitelji:

- sodelujemo med seboj, znotraj pripadajočega aktiva in se povezujemo z ostalimi aktivni,
- sodelujemo s šolsko svetovalno službo in z zunanjimi sodelavci,
- sodelujemo z društvi in organizacijami v kraju in izven njega.

Učenci:

- z drugimi učenci in učitelji sodelujemo pri pouku, interesnih dejavnostih, natečajih, tekmovanjih, projektih, prireditvah,
- organiziramo medsebojno pomoč (v času bolezni sošolca oziroma ob vrnitvi v šolo ter pri učnih težavah),
- se vključujemo v dejavnosti, društva in organizacije v kraju in izven njega.

Starši:

- prihajamo na govorilne ure, roditeljske sestanke, predavanja za starše,
- sodelujemo pri izvajanju dnevov dejavnosti oziroma drugih dejavnosti na šoli,
- preko predstavnikov staršev v Svetu staršev sooblikujemo in sprejemamo akte šole (Vzgojni načrt, Letni delovni načrt, pravilnike ...).

VARNOST

Učitelji:

- skrbimo za varnost z ozaveščanjem učencev o oblikah vedenja, s katerimi lahko ogrozijo svojo in varnost drugih,
- s svojo prisotnostjo preprečujemo neustrezno vedenje med učenci,
- ustvarjamo medsebojno zaupanje in konflikte rešujemo s strpnim pogovorom,
- avtoriteto gradimo s strokovnostjo, doslednostjo in primernim osebnim zgledom.

Učenci:

- pomagamo drug drugemu (predvsem v smislu preprečitve nevarnosti),
- s svojim vedenjem ne ogrožamo sebe in drugih,
- se zavedamo posledic, ki jih prinese neprimerno obnašanje.

Starši:

- s svojim zgledom in vzgojo otroka poskrbimo, da bo otrok vedel, katere nevarnosti lahko povzroči s svojim neustreznim ravnanjem v šolskem okolju in tudi izven šole in ga usmerjamo, da bo v skladu s tem tudi ravnal,
- otroku prisluhnemo in pomagamo, v težavah se posvetujemo z razrednikom in šolsko svetovalno službo,
- s svojim ravnanjem gradimo medsebojni odnos, ki spodbuja spoštljivo vedenje in zaupanje drug do drugega ter povezuje otroka, starše in delavce šole.

3.4 VZGOJNE DEJAVNOSTI

3.4.1 Načela vzgojnih dejavnosti in vzgojnega delovanja

- Načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja
- Načelo omogočanja aktivnega sodelovanja učencev
- Načelo proaktivnega oziroma preventivnega delovanja
- Načelo sodelovanja s starši in usklajenosti pristopa šole in staršev
- Načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil
- Načelo spodbujanja samonadzora in samodiscipline
- Načela strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnosti in doslednosti
- Načelo osebnega zgleda

3.4.2 Vzgojne dejavnosti

PROAKTIVNE IN PREVENTIVNE VZGOJNE DEJAVNOSTI

Učitelji in drugi strokovni delavci šole:

- V okviru ur oddelčne skupnosti, dni dejavnosti, interesnih dejavnosti ali v okviru šolskih projektov izvajajo tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šole.
- Izvajajo preventivne dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva in drugih odklonskih pojavov ter dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost ter skrbijo za medgeneracijsko povezovanje in sodelovanje.
- Upoštevajo vso veljavno zakonodajo.
- Razredniki v začetku šolskega leta seznani učence (na razredni uri) in starše (na roditeljskem sestanku) s pravili hišnega in šolskega reda.
- Učitelji podajo razredniku obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega ukrepa ali izrek vzgojnega opomina.
- Poskrbijo, da si učenec v zvezek vpiše, da ni opravil domače naloge in se z njim pogovorijo, kako jo bo nadoknadil.
- Če je učenec grobo verbalno ali fizično nasilen, učitelji obvestijo vodstvo šole in še isti dan o tem obvestijo starše.
- Učencu, ki v šoli uporablja mobilni telefon (razen v izjemnih primerih z dovoljenjem učitelja), le-tega odvzamejo in odnesejo razredniku/v tajništvo.
- Če pri otroku opazijo uši, razrednik poskrbi, da so o ušivosti v oddelku obveščeni vsi starši. Starše otroka z ušmi se pokliče, da ukrepajo. V kolikor s strani staršev ni odziva, obvestimo Dispanzer za otroke v Zdravstvenem domu Štore in Center za socialno delo.
- Če učitelji sumijo, da je učenec prišel v šolo pod vplivom nedovoljenih substanc, pokličejo starše v šolo. Če dejanje ponovi večkrat, obvestijo rajonskega policista in Center za socialno delo.
- Šolska svetovalna služba skupaj z delavci šole načrtuje in se vključuje v izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti na šoli. Vključuje se v individualno obravnavo učencev, ki niso ravnali v skladu s pravili Vzgojnega načrta, hišnega reda in drugih šolskih pravil. Skupaj z razrednikom, starši in učencem oblikuje individualni vzgojni načrt za učence, ki so prejeli vzgojni opomin.

Učenci:

- Učenci so organizirani v oddelčne skupnosti, le-te pa v skupnost učencev. Pouk je organiziran tako, da se učenci počutijo varne, sprejete, so uspešni, ustvarjalni,

iniciativni, svobodni z upoštevanjem omejitev, ki jih postavlja skupnost. Učitelji pri delu z njimi upoštevajo različne pravilnike in akte šole (med drugim: Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja, Pravilnik o varovanju osebnih podatkov, Vzgojni načrt).

- Sodelujejo pri pouku in razrednih urah, projektih, prireditvah in drugih dejavnostih in dogodkih na šoli, tako da:
- načrtujejo, izvajajo in vrednotijo učenje in delo,
- oblikujejo razredna in šolska pravila in sodelujejo pri reševanju problemov, obravnavajo probleme vrstnikov ter dajejo predloge restitucije,
- sistematično razvijajo socialne veščine, prostovoljno delo, pomoč sošolcem,
- utemeljujejo zgledno vedenje, sodelujejo pri nagrajevanju le-tega,
- se navajajo na proces samovrednotenja, samokontrole in sprejemanja odgovornosti in se usposabljaajo za reševanje problemov,
- se vključujejo v dejavnosti na lokalni ravni (krožki, klubi, skupine).
- Upoštevajo šolska pravila, zapisana v Vzgojnem načrtu šole, s katerimi jih razredniki seznaniijo v septembru.
- Sprejmejo lahko razredna pravila, ki se javno obesijo v matični učilnici, lahko tudi na hodniku pred vhodom v učilnico.

Starši:

- Starši sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole, v različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, pri oblikovanju vzgojnega koncepta in akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvah škod (npr.: restitucija).
- Oblike sodelovanja staršev:
- seznanijeni so z Letnim delovnim načrtom šole,
- vključujejo se v izvajanje vzgojno-izobraževalnih dejavnosti (športni in ostali dnevi, ekskurzije, razredne ure),
- sooblikujejo in sprejemajo vzgojni načrt,
- udeležujejo se govorilnih ur, roditeljskih sestankov in delavnic ter predavanj za starše, po potrebi obiščejo svetovalne centre in druge ustanove, aktivno sodelujejo pri reševanju problemov,
- pisno opravičijo otrokovo odsotnost od pouka v petih delovnih dneh po vrnitvi v šolo,
- kadar njihov otrok krši pravila šole, je njihova dolžnost, da se takoj aktivno vključijo v reševanje vzgojnih težav otroka in pri tem sodelujejo z razrednikom in po potrebi z drugimi strokovnimi delavci šole ter vodstvom šole in se po potrebi oglasijo na razgovor.
- če se starši ne vključijo v reševanje problema (strokovni delavec šole jih je večkrat povabil na razgovor, a se starši ne odzivajo), je to kršitev roditeljskih dolžnosti, o čemer šola obvesti Center za socialno delo.

SVETOVANJE IN SPORAZUMNO REŠEVANJE MEDSEBOJNIH PROBLEMOV IN SPOROV

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem in njihovim staršem oziroma skrbnikom pri reševanju problemov, ki so povezani z razvojem učenca, šolskim delom, z odnosi z vrstniki, razvijanjem samopodobe in prevzemanjem odgovornosti.

Svetovanje izvajamo v okviru ur oddelčnih skupnosti, roditeljskih sestankov, pri pogovorih z učenci v času govorilnih ur za učence in starše, ob sprotnem reševanju problemov, v sodelovanju s šolsko svetovalno službo in drugih priložnostih. Svetovanje izvajamo za razrede, manjše skupine ali individualno (osebni svetovalni pogovori, spodbujanje samovrednotenja ali samopreseje. V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah zdravstvene, psihološke ali socialne pomoči.

POGOVOR

Pogovor z učencem je temeljni vzgojni postopek, v katerem učenec enakovredno sodeluje. Če po pogovoru učitelja z učencem ni ustreznih rezultatov, se v postopek reševanja problema vključi razrednik, na njegovo posredovanje pa tudi starši in po potrebi šolska svetovalna služba.

MEDIACIJA

Mediacija je postopek, v katerem nevtralna tretja oseba udeležencem v sporu pomaga doseči sporazum, ki razrešuje njihov spor in na novo ureja medsebojna razmerja. Mediator o rešitvi spora ne odloči avtoritativno, ampak sptim le pomaga, da sami dosežejo sporazum. To je neodvisna, nepristranska pomoč tretje osebe pri razreševanju konflikta. Pri sprejetju odločitve so udeleženci svobodni.

Mediacijo lahko izvajajo ob pomoči mentorjev tudi vrstniki, za kar jih je potrebno ustrezno usposobiti.

RESTITUCIJA

To je oblika vzgojnega postopka, ki omogoča posamezniku, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Posameznik se v postopku sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave. Če bo učenec napako popravil, se poveča možnost, da se bo njegovo vedenje spremenilo v pozitivni smeri.

PRIMERI RESTITUCIJE NA ŠOLI

- Učenec, ki je povzročil škodo, bo povedal, na kakšen način jo bo povrnil in to tudi izpeljal.
- Učenec, ki je verbalno ali kako drugače agresiven do drugega učenca, se bo z njim soočil v prisotnosti razrednika ali svetovalnega delavca.
- Učenec, ki bo namerno onesnaževal okolico šole, bo pomagal okolico očistiti (pometel, pobral papirčke), če bo to počel v jedilnici, jo bo pomagal pospraviti, a ne v času pouka.
- Učenec, ki bo pisal po šolskem inventarju, bo le-tega v dogovorjenem času pomagal počistiti.

- Učenec, ki bo v knjižnico vrnil poškodovano gradivo ali ga celo uničil ali izgubil, bo kupil novo gradivo oz. škodo povrnil.

Ukrepi in opomini so podrobno opredeljeni v Pravilih šolskega reda.

3.6 POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

Pohvale, priznanja in nagrade podeljujemo po dogovorjenih merilih, oblikovanih na strokovnih aktivih (glej priloge).

Priloga 1: 1. triada

Priloga 2: 4. in 5. razred

Priloga 3: 6.-9. razred

3.7 IZVAJANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Postopke vzgojnega delovanja šole podrobneje opredeljujejo Pravila šolskega reda in Hišni red Osnovne šole Štore.

Za izvajanje vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole.

Izvajanje spremlja ravnateljica šole, ki o tem poroča Svetu staršev in Svetu zavoda.

Vzgojni načrt se začne uporabljati naslednji dan po sprejetju na Svetu zavoda OŠ Štore.